

ració: el "Sindicat de Metges de Catalunya", obra que a molts ens va semblar que podia realitzar la "Associació General de Metges de Llengua Catalana". La volada que ha pres el nostre Sindicat, com nova "au fènix" damunt el foc atiat en contra d'ell, és difícilment assolible. Déu vulgui que la campanya realitzada pels enemics de la cultura mèdica i del benestar de la nostra comunitat, resulti, en tots temps, un esperó actiu per a la sagrada unió de tots els que veiem en el Sindicat un símbol essencialment nostre.

Digne coronament d'aquest Tercer Congrés fou el llibre *La Medicina Catalana en temps del Rei Martí*, que s'ha esmentat en altre lloc d'aquesta biografia i que, segons nota que consta al final, *S'empremtà a perennal remembrança del Tercer Congrés de Metges de Llengua Catalana, celebrat en la ciutat de Tarragona los dies XXVII, XXVIII y XXIX del mes de Juny de l'any de Nostre Senyor MCMXIX*. D'aquest merítíssim llibre, el doctor Josep Maria Roca en féu privilegiat present a cada un dels senyors congressistes: l'home que un excés de modestia li va fer escriure en la dedicatòria del llibre: que era *En agraïment d'una Presidència immerescuda*.

En el "Quart Congrés de Metges de Llengua Catalana", celebrat a Girona, "la nostra beata Gerunda", com l'anomenava tres segles enrera el prestigiós metge Johan Rafael Moix, els dies 26, 27 i 28 de juny de 1921, sota la Presidència d'un gironí de cor i de seny, el doctor Josep Pascual Prat, el doctor Josep Maria Roca llegí el discurs escrit pel senyor president: una pàgina pràctica dels assots morbosos que més flagellen i delmen la població de Catalunya, amb una sèrie de consells d'indiscutible valor, que tant de bo siguin apresos, i, sobretot, degudament aplicats.

El doctor Josep Maria Roca, a més, fou l'heroi de l'homenatge celebrat a la Sala Consistorial, la vetlla del 27 de juny, formant part sobresortint dels actes efectuats pel Congrés i amb assistència de totes les autoritats gironines: homenatge que consistí a descobrir una làpida col·locada en la Sala de Sessions, a honor de Mestre Guillem Colteller, metge gironí *fins suara ignorat*, amb una llegenda, en gòtic català, de la següent inscripció: *Anno Domini MCMXXI a Mestre Guillem Colteller, fisich dels reis Pere III i Joan I, el Congrés de Metges de Llengua Catalana celebrat a Girona*. Acte seguit el doctor Josep Maria Roca llegí el seu documentadíssim *Elogi de Mestre Guillem Colteller (segle XIV)*, del qual transcrivim dos paràgrafs, que semblen l'índex de l'esmentat treball:

"Però la llum amb què Mestre Guillem illuminà la Medicina migeval catalana, sortosament és arribada a nosaltres reflectida pels documents reials del seu temps, únics que d'ell parlen; y amb aitals testimonis y solsament amb ells, podem bastir de bell nou, encara que sia en escalaborn, la personalitat científica del gran físic gironí."—"Ademés, de la seva benefactora acció medical, n'hem de judicar per lo que feren sos contemporanis suggerits per la potència del seu saber, la claredat de son judici, la serenitat de son seny, condicions que valoren la sua influència personal y el prestigi professional que justament fruïa, assolint, sense cercar-ho, que els connacionals s'emmirallessin en ell, demanant el seu consell los qui tenen confiada l'enlayrada missió del Govern del poble; ell si que podia amb justa rahó capgirar l'adagi de la sua època, fent-li dir "amic lleyal, castell reyal"

En el darrer "Congrés de Metges de Llengua Catalana", el cinquè, celebrat a Lleida, el juny de 1923, sota la Presidència del doctor Josep Tarruella, el doc-